

یک شانه گل برنامه شماره ۴۰۹، محمودی، قوامی، وفایی، در دستگاه شور

کوبنده آقا زادیو:

یک شانه گل برنامه شماره ۴۰۹، این برنامه با همکاری قوامی، حبیب الله بدیعی، محمودی
خوانساری، پرویز باحتی، مجد، مجید نجاحی و جمال وفایی تنظیم گردیده، آهنگ اول برنامه
از جواد معروفی، آهنگ ترانه از مهدی خالیدی، ترانه از عبدالرحمان جامی، اشعار متن برنامه از
آرتیانی، شرف الدین فضل الله، سگویی اصفهانی، شاعلی، فرصت شیرازی، لطیفه بخارایی
صفهانی قمی و توحید شیرازی، غزل آواز از ربی معیری، کویندگان آذرپرویش، روشنگر.

گروهی از نوازندگان با سازهای کوناگون آهنگی را در دستگاه شور اجرامی نمایند.

آذرپرویش:

شیدم چشم قربانی کجایی	شب وصل است حیرانی کجایی
لباس بستیم بار است بر تن	بسکباری و عریانی کجایی
خار مستیم از درد سرکشت	شراب بزم روحانی کجایی

استاد حبیب الله بدیعی اندکی از درآمد شور را می نوازد

ارکستر کلما سراسر آهنگی را از ساخته های آقای جواد معروفی اجرامی نماید.

ادامه دکلمه:

ای حالت راحت حر سوخته	در هوایت مرغ جان پر سوخته
رشک جنت شادان خلد را	بر کنار حوض کوش سوخته

ارکستر کلما آهنگی دیگر از آقای معروفی را اجرامی نماید.

ادامه دکنه:

عشقی داریم و سینه سوزانی
دردی داریم و دیده گریانی
عشقی و چه عشق، عشق عالم سوزی
دردی و چه درد، دردی درمانی

استاد مجید نجاحی نغماتی در شور می نوازند و سپس استاد حبیب الله بدیع چهار مضرابی را تقدیم صاحب‌الان می‌دارد.

ادامه دکنه:

من کیستم از خویش به تنگ آمده‌ای
دیوانی با خرد به جنگ آمده‌ای
دوشینه به کوی یار از رگم کشت
نالیدن پای دل به سنگ آمده‌ای

استاد لطف الله مجد نغماتی در شور به یادگاری می نوازند و سپس به همراه نوازنده ضرب قطعاتی ضربی تقدیم صاحب‌الان می‌دارد.

آواز محمودی خوانساری: (شعر از ربی معیری)

چون زلف توام جانان عین پریشانی
چون باد سحر گاهم، در بی سرو سامانی
من اسلم و من ددم، من حاکم و من کردم
تو مهری و تو نوری، تو عشقی و تو جانی
از آتش سوایت، دارم من و دارم دل
داعی که نمی بینی، دردی که نمی دانی
ای چشم ربی سویت، کو چشم ربی جویت
روی از من سرگردان، شاید که نگر دانی

آذر پشویس:

شهیدم چشم قربانی کجایی
شب وصل است حیرانی کجایی
لباس بستیم بار است بر تن
سکباری و عریانی کجایی
خار مستیم از درد سرکشت
شراب بزم روحانی کجایی

اگر کتر کبها مجد آ آسنگ بی کلام را اجرامی نماید.

روینک: (شعر از جامی)

به کعبه رفتم و اسنجا بوسای کوی تو کردم	حال کعبه تماشا یاد روی تو کردم
چو حلقه می در کعبه به صد نیاز کر فتم	خزار مرتبه در دل دعا به روی تو کردم
نهاده خلق حرم سوی کعبه روی عبادت	من از میان همه روی دل به سوی تو کردم
به موتهف عرفات ایستاده خلق دعا خوان	من از دعایب خود بره گفتم کوی تو کردم
(مرا به پنج معامی بود قدرت گامی) ۲	طواف و سعی که کردم به جستجوی تو کردم

استاد پرویز یاحقی نغالی در شور یادگاری نواز.

روینک:

بتا کتتم شوم قربان به روز عید قربانت	کنون شد روز قربانی که سازم جان به قربانت
تورا جانان شوم قربان، مرا اموز قربان کن	که تا قربان نایم جان به روز عید قربانت

آقایان پرویز یاحقی و نوازنده ضرب نغالی تقدیم علاقه مندان می دارند.

روینک:

عید است چرا کشته جانان نشود کس	حیف است که عید آید و قربان نشود کس
--------------------------------	------------------------------------

استاد لطف الله مجد در آد شور را آغاز می کند.

آواز استاد قوامی: (شعر از ربی معیری)

(بسکه خاز خار گل) ۲ دید دل رمیده ام	بچو نسیم ازین چمن پای برون کشیده ام
-------------------------------------	-------------------------------------

(شمع طرب ز نخت ما) آتش خاند سوز شد (گشت بلای جان من) عشق بجان خریده ام
 تا بکنار بودیم، بود بجا قرار دل (رفتی و رفت راحت از خاطر آرمیده ام) ۲
 تا تو مراد من دبی، گشته مرا فراق تو تا تو بداد من رسی، من بخدا رسیده ام
 یازره وفا یا، یاز دل رهی برو سوخت در انتظار تو، جان بلب رسیده ام

رویسگ:

(ساقی می کشان بیاباده یار و جام ده) ۲ روز نشاط عام شد خیز و صلاهی عام ده
 هم عرب است در طرب هم عجم است ای عجب خیز و صبح تابشب چنگ نواز و جام ده

گروه نوازندگان برنامه آهنگ ترانه را که در ابتدای برنامه هم اجرا شد می نوازند.

رویسگ:

عید قربان است و می خواهیم که قربانت شوم همچو چشم کوشند گشته حیرانت شوم

گروه نوازندگان اندکی دیگر می نوازند:

ادامه دکلمه:

به کعبه رفتم و آنجا هوای کوی تو کردم جمال کعبه تا شاید روی تو کردم
 چو حلقه می در کعبه به صد نیاز گر رفتم خزار مرتبه در دل دعا به روی تو کردم

ترانه جمال وفایی: (شعر از جامی)

(به کعبه رفتم و آنجا) ۲ (هوای کوی تو کردم) ۲ (جمال کعبه تا شاید) ۲ (یاد روی تو کردم)
 (چو حلقه می در کعبه) ۲ (به صد نیاز گر رفتم) (خزار مرتبه در دل) ۲ (دعا به روی تو کردم) ۲
 (نهاده خلق حرم) ۲ (سوی کعبه) (روی عبادت) ۲ (من از میان همه) ۲ (روی دل به سوی تو کردم)
 (به موقوف عرفات) ۲ (ایستاده خلق دعا خوان) (من از دعای خود بسته گفتگوی تو کردم)

کوینده آقا زادیو:

این بود سانه گل شماره ۴۰۹

مدت برنامه ۵۳ دقیقه و ۲۶ ثانیه است.

توضیحات:

برنامه ای که تقدیم علاقه مندان شد سانه گل شماره ۴۰۹ بود که باین شماره به ثبت رسیده است. باینکه که ملاطه می شود برنامه ای است مفصل و طولانی که شرکت کنندگان آن هم پیش از برنامه های معمولی بوده، در گلهای رنگارنگ و برخی از سانه گل به این چنین برنامه های برخورد می کنیم که از نظر خواننده و نوازنده غنی بوده و بدین جهت از مدت زمان غیر عادی نیز برخوردار بوده و همین جهت اکثر چنین آثاری ناقص باقی مانده اند زیرا افراد اگر قرار می بوده از رادیو ضبط کنند بناچار و قتی یک طرف نور تمام می شده و می بایست طرف دوم را آماده کنند بناچار بخشی از برنامه را از دست می دادند، شرکت های نور هم که حقوق قانونی برخی از برنامه های گلهار خریداری می کردند حتی در برنامه های ۳۰ دقیقه ای در اجرای آن تخلف می کردند چه برسد به برنامه های طولانی مدت، از این رو اگر نسخه ای از برنامه های طولانی کامل و بدون مشکل پیدا شود عموماً توسط فردی که از رادیو بر روی نوار های ریل نگهداری شده بوده بدست آمده و یا بر روی نوار کاست منتقل شده.

مطالبی که در مورد این برنامه می توان توضیح داد این است که با وجود معرفی طولانی و مفصل اگر وقت بیشتر عمل آید متوجه می شویم که مشکلات ریز و قابل توجهی در فرست معرفی گفته شده، ابتدا اینکه در بیچ کجا آهنگ برنامه که در دستگاه شور بوده ذکر نشده، دوم اینکه قبل از آواز اول و آواز دوم نوازنده ضرب شرکت داشته که ناس گفته شده، سوم اینکه در برنامه دو آواز اجرا شده و هر دو غزل از ربهی معیری بوده و در معرفی بهتری بود که گفته شود

(غزل های آواز از رسی معیری) در حالی که گفته شده غزل آواز از رسی معیری.

غزل آواز اول که آقای محمودی اجرا کرده قبل از آواز آقایان حبیب الله بدیعی و مجید نجاحی نوازندگی کرده ولی در بین آواز آقای لطف الله مجد جواب آواز را داده، در همین جالازم می دانم که علاقه مندان را آگاه کنم که این آواز در مایهات اصفهان در برگ سبز شماره ۱۶۶ توسط محمودی خوانساری و بهکاری بدیعی، ورزنده و کسانی اجرا شده و در یک برنامه خصوصی نیز به همراه آقای بدیعی در مایه اصفهان خوانده شده که بهر جهت با وجود یکسان بودن مایه یا مقام آهنگ دو اجرای جداگانه محسوب می شود و در این برنامه که کاملاً متفاوت است زیرا در شور خوانده شده، در بخش آواز دوم، ابتدا قبل از آواز آقای پرویز یا حتی نوازندگی کرده و همراه با نوازنده ضرب چهار مضرابی تقدیم شده ولی در بخش آواز آقای قوامی ابتدا آقای مجد و سپس آقایان مجید نجاحی و حبیب الله بدیعی بهکاری داشته اند، ناکفته ماند که اگر تغییراتی در شعر رسی دیده می شود و باید یوناش برابری ندارد بعلمت تصمیماتی بوده که در رادیو گرفته شده و آقای قوامی هم اجرا کرده، در قسمت آخر که آقای وفایی ترانه ای را با آهنگی از آقای مهدی خالدی و شعری از عبدالرحمان جامی می خواند باز تغییراتی در شعر حس می شود که باید یون جامی مطابقت ندارد ولی این دقیقاً آن چیزی است که خوانده شده و حتی در کتاب ترانه های آقای مهدی خالدی نوشته آقای نصیری فریگی دو مورد حس می شود که با اجرای خواننده فرق دارد، ناکفته ماند که این تصنیف در شاخه گل شماره ۳۸۶ که قبلاً ملاحظه شده اجرا شده و اگر توجه شود در آن برنامه نام آقای رحبی به عنوان نوازنده ضرب آمده حال مشخص نیست آیا در این برنامه هم شرکت داشته و یا فقط در گروه نوازندگان که آهنگ ترانه را اجرا کرده اند بوده. تمام آهنگ هایی که توسط ارکستر گلپا نواخته شده و بنده آن را ذکر کرده ام از آقای جواد معرونی بوده که در برنامه های گوناگون اجرا شده و فقط آهنگ گروه نوازندگان و اجرای ترانه از آقای خالدی بوده.

از اشعار ۸ تن از شعرا در متن برنامه استفاده شده که توسط آذر پش و روشنگر دکنه شده نام برخی از این سرایندهگان کاملاً ناشناخته است و حتی در برنامه های دیگر هم دیده نشده و

احتمالاً دیوانی هم از آن باب چاپ نرسیده از این رو این بخش را به علاقه‌مندان شعروا می‌گذاریم
تا خود آنها را شناسایی نمایند.

توجه: کلیه مطالب مندرج در بالا توسط محقق محترم جناب استاد علیرضا دریندی تهیه شده که شامل بررسی کامل برنامه و توضیحات افزوده شده شخص ایشان می‌باشد. جای دارد که سپاس فراوانمان را نثار ایشان بنماییم زیرا که نتیجه سالها زحمات خویش را وقف عموم کرده اند. در خاتمه از دوستانی که جهت تصحیح و تکمیل این مطالب مایل به همکاری هستند تقاضا می‌کنم از طریق آدرس ایمیل Asheghane1golha@gmail.com با ایشان تماس حاصل نمایند.

مسعود نوین فرحبخش